

DÉLVIDEK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felölős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XIII. évfolyam.

Vasárnap 1904. évi november 6-án.

45. szám.

A magyar nyelv védelme.

Berzeviczy Albert dr. kultuszminiszter beterjesztette a képviselőházban a népoktatási törvényjavaslatot, melyet előzetesen a legszélesebbkörű nyilvánosság előtt tárgyalatott le.

Hatalmas nagy perspektívák nyílnak meg szemünk előtt, olvasván e törvényjavaslatot, melynek célzatait szabatos rövidséggel, de kellő határozottsággal fejti ki a hozzáfűzött beható indokolás.

A magyar népiskola ime magyarrá lesz s meg vannak adva a kellő garanciák arra, hogy azzá lehessen. Viszonyaink e szempontból megdöbbenően szomorúak. A nem magyar anyanyelvű lakosság 83-20%-a nem ért, nem beszél magyarul. Itt tehát sürgős és gyökeres segítségre van szükség. A miniszter törvényjavaslatában kimondja, hogy ha a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20%-a magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendékek között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

Most 3343 olyan népiskolánk van, a melyek kizárólag nemzetiségi tannyelvűek, a hol a magyar gyermeket nem tanítják magyarul. A törvényjavaslat tehát a magyar tannyelvet ilyen esetekben párhuzamossá teszi s ez által úgy a magyar, mint a más anyanyelvű gyermekeknek a magyar nyelv megtanulását megkönnyíti. Betetőzi ezt az

intézkedést az a rendelkezés, hogy az ismétlődő tanfolyamokon, tehát a *fejlettebb 13—15 éves életkorban, a tanulás nyelvét az egész vonalon kizárólag magyarrá teszi.*

A javaslat szigorubbá teszi a tankönyvek ellenőrzését, rendezi az ismétlődő tanfolyamokat, meghalározza az iskola mulasztások ellenőrzését. Ilyképp a fenálló hiányokat nagy körültekintéssel javítja.

A javaslat egyszersmind nagy haladást jelent a községi és felekezeti tanítók javadalmazásának kérdésében is.

A tanítóképzés- és képesítésről szóló részben erősen hangsúlyozva vannak a magyar nyelv jogai, amikor kimondja, hogy a nem magyar nyelvű képzőkben a magyar nyelv, irodalom, történet, földrajz és alkotmánytan magyarul tanítandó, még pedig olyan heti óraszámmal, mint az állami képzőkben. A tanítóképzés szakvizsgálatot kivétel nélkül magyar nyelven kell letenni.

Nagy fontosságú intézkedéseket találunk a javaslatban a tanítók képesítéséről, amikor a tanítói oklevél kiadását és a végleges alkalmazásra való jogosultságot állami vizsgálóbizottság előtt kiállandó képesítő szakvizsgálathoz köti. Mert az állam csakis olyképp nyerhet teljes biztosítékot arra, hogy a kultúra művelésére alkalmas tanítói vannak. Viszonyaink közt ennek különös fontossága van, hiszen még mindig 1597 magyarul nemtudó tanítónk van alkalmazva. A felekezeti képzők ez által tekintélyhez jutnak s egyenértékűvé lesznek az állami képzőkkel.

A javaslat gyakorló tanítói éveket is biztosít, mint ahogy volt ilyen és lesz ezentúl, fokozottabb mérvben a középiskolánál is, amely intézkedés pedagógiai hatása kétségenkívüli.

Az állam felügyelet pontos meghatározása mellett, a tanítóképzők pedagógiai ellenőrzését pedig iskolátogatókra fogja a miniszter rábizni.

Magát a tanfelügyeletet pedig a javaslat szakvizsgálathoz köti. E szakvizsgálat szervezetét a miniszter rendeleti uton fogja megállapítani.

Végül a tanfelügyelőt korlátolt rendbírósági joggal ruhazza fel, mint ahogy csekélyebb rendtelenségek esetén a felügyelő hatóságnak minden ágában megvan e jog.

E nagy fontosságú intézkedéseken kívül van a javaslatnak egy új, különös figyelmet érdemlő rendelkezése is, olyan, melyet kétségkívül általános lelkesedéssel kell fogadni. A javaslat ugyanis szult fektet arra, hogy népoktatásunk egész szervezete a honvédelem szempontjából is eredményesen felhasználható.

E végből a népiskola tantárgyai közé felveszi a testgyakorlást, tekintettel a katonai gyakorlatokra.

Az új törvényjavaslatnak ime a főbb rendelkezései. Mind arra vannak hivatva, hogy átalakítsák a jövő magyar iskolát s erős, egészséges, hazafiasan érző magyar honpolgárokat adjon a hazának.

Tárcza.

Magyar Regényírók.

Nem szükséges az arzenaliba mennünk, hogy lássuk gyöngülesünket; elég, ha benézünk a bibliotékába. Azoknak a sűrű nyomású, vaskos köteteknek a láttán elálmélkodik a mai író: ugyan mikor írták azt mind össze. Úgy kell lennie, hogy a jó öregek bezárkóztak a szobájukba és se nem ettek, se nem ittak, csak éjjelnappal szakadatlanul írtak.

A mai író kiválasztja a nyomdában a legkritkább betű-fajt, a legvastagabb papirost, hogy kevesből is jó kiadás legyen, de még így is alig egy újni a kotetje és rairja a czimlapra, hogy: „regény egy kotetben.“ Azok a jó öregek pedig kiválasztottak a legapróbb betűket, legvékonyabb papirost, még a margóra is sajnálták az ures helyet, aztán mikor együt volt egy újni kotet, akkor kiirták a czimlapra: „beszélyke“.

Az írásban is úgy vagyunk, mint az ivásban. A régi ivó is csál és a mai ivó is. Csak-hogy a régi mindig úgy csál, hogy ő mentül tobbet ihassék, a mai pedig úgy, hogy mentul kevesebbet kellessen innia és mégis úgy látszódik, mintha sokat innék.

Hat persze, mi egy kissé megfeledkeztünk róla, a mit a régiek olyan nagyon jól tudtak,

hogy a jó regény mégis csak a legnagyobb dolog a vilagon. Szép egy új tudományos igazság, egy új szobor, kép, építészeti alkotás, mert mindez egy új világnak egy-egy tégladarabja. De a legszebb mégis egy új regény, mert ez maga egy egész új világ.

Csak-hogy a ki egész világot akar csinálni, az maga is egész ember legyen ám. Olyan, a ki merjen belékezdni a munkába és ha már belekezdett, hat ne is faradjon el, a míg be nem végezte. A mai író öbnyire olyan, mint a lelkiismeretlen apa: kötnyelműen szaporítja ivadékeit, aztán a maguk sorsára hagyja őket. Bezzeg a régieknek volt gondjuk a legapróbb kreaturákra is. El nem hagyták őket az utolsó pillanatig és addig le nem tették a pennát, a míg nem gondoskodtak róluk, holott a mai író legfőleg egy csomó gondolatjellel rakja meg hőse iszákját és ezzel ereztli útnak.

Mikszáth Kálmannak támadt az a gondolata,* hogy visszazsál a múltba és összegyűjtli, kozos könyvtárba foglalja a magyar regényirodalom érdemesebb alkotásait.

A „múlt!“ szinte komikusan hangzik ez a szó. Hiszen „tegnap“ még Széchenyi István keserű kétségbeeséssel írta, hogy ha műveltebb izlésű ember finoman akar diskuralni, kénytelen idegen nyelven beszélni, mert a magyar

* „Magyar Regényírók.“ szerkeszté Mikszáth Kálmán, mintegy ezer eredeti illusztrációval díszítve kiadja a Franklin Társulat.

nyelv túlon túl durva, bárdolatlan. Hat történt valami e „tegnap“ és a ma között, hogy im már múltból beszélünk?

Bizony történt! És pedig olyan csoda történt, a milyen nem fog többé megismétlődni sohasem, semmiféle náczional. Egy emberöltő alatt irodalmi múlt szines geológiai rétegei rakódtak le művelődésünk történetében. Annyi idő alatt, a mennyi jóval kisebb egyetlen jó szervezetű külföldi író élettartamánál, nálunk új és új talentumok bukkantak föl, irányzatok indultak meg, domináltak és lehanyatlottak.

Íme, hatvan kotetre tervezte Mikszáth Kálmán a „Magyar Regényírók“ első sorozatát és szinte kegyetlen szigorúsággal kellett válogatnia hogy beérhesse ezzel a hatvan kotetvel. Pedig csak a java írók java munkáját válogatta ki. Az ember elálmélkodik, hogy ugyan mikor termett ez a sok talentum és ha már termett, ugyan mikor volt ideje ily változatosan, ily készen kiformalódnia.

Kemény Zsigmond komoly alapos mind egy megnevesedett Walter Scott! Jókai bájos és lebilincselő, Gyulai Pál klasszikusan egyszerű; Jósika Miklós kifogyhatatlan romantikájú, Pálffy Albert formás és derűs; Degré Alajos francziásan könnyed; Vas Gereben magyaros és folyékony beszédű, mint csúrom-méz; Vadnai Karoly szelid és értelmes. Aztán ott vannak azok, a kiket hálátlanul elfelejtettek, a kik fiatalon haltak meg és így nem ju

Rokonérzés.

Nagy, zürzavaros emberáradatba'
Járunk az élet közös országútján,
Mindenki saját célja felé futván,
Ki sebet ejtve, ki meg sebet kapva.

Bár sorsunkat sokakkal összefonja
A megszokás s az érdek ezen szála:
Ugy élünk mégis, lelünk bezárva
Legtöbbször — mint egy más világ lakója

— Egyszer csak: jö felénk egy ismeretlen
Egy sugár van szemébe' talán,
A vagy egy titkos jel a homlokán:

Csukott szívünk kitarul önfedve!
S az első percében, ahogy rája leltünk:
Nagy, teljes hittel rábizzuk — a lelünk!
Jörgné Draskócsy Ilma.

NAPI HIREK

Wlassits Gyula a Muzeumok és könyvtárak országos tanácsának elnöke következő levelet intézte Dr. Re z u c h a István polgármesterünkhöz: „Nagyságos polgármester úr! Az a nemes érdeklődés, a melylyel Versecz városa a Muzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének közgyűlésével kapcsolatos kirándulását fogadta, őszinte hálaforrásként Országos tanácsunkat, mint a Muzeumszövetség végrehajtó fórumát és a midőn első sorban Nagyságod előtt tolmácsolom, a Tanács köszönetét, tisztelettel arra kérem, méltóztassék kulturális törekvéseink érdekében továbbra is megtartani hazafias érdeklődését és sziveskedjék e köszönetünket a városi Muzeum vezetőségénél, valamint mindozoknál, kiknek a kirándulás rendezésében és sikerében része volt, tolmácsolni. Fogadjja Nagyságod őszinte tiszteletem kifejezését. Budapest 1904 évi november hó 3-án Wlassics Gyula s. k. Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának elnöke.

Halottak napját mint minden esztendőben, úgy az idén is kegyelettel ünnepelte meg városunk közönsége. A temetőben a sírok fel voltak díszítve az ős virágaival, nagy számú közönség járt, kelt a halottak birodalmában, megsiratva elvesztett szeretteit. Az állami főreáliskola tanári testülete és ifjusága, a gyászfátyollal bevont iskolai diszraszáló alatt, Várhe-

tott idejük hozzá, hogy kivárvak a halhatatlan ságot. Ott van Beöthy László, a kitünő humorú elbeszélő és Iványi Odón, a mélyen látó jellemfestő. Aztán ott vannak a fiatalok, a kik még élnek, hála istennek, de már is érdemesítették magukat az öregek sorába: Mikszáth Kálmán, Herczeg Ferencz, Bródy Sándor, Gardonyi Géza stb.

Ime, ennyi és ilyen emberekből telik ki az a hatvan kötet, olyan könyvtár, a mely akármelyik irodalomnak is dicsőségére válnék. Vajjon akadhat-e ennél szebb dísz magyar családi fészeknek? Egyrészt szórakoztató, tanulmányos olvasmány, a pihenés óráinak nemes kedvderítője. De másrészt nagyszerű emlék, a mely mindenkor nemzetünk csodálatos életerejének lesz tanúbizonysága. Szeretnők megmutatni nagy Széchényinknek.

Nézd e könyvtárt' a mely egész természetünknek csak pirinkó kvintesszenciája. Hatvan kötet, hatvan külön világ. Mindegyiket egy egy önálló talentum alkotta és mindegyik színmagyar. Helyet talál benne a mágnás és pór, szalónfi és pusztázó betyár. Mindegyik a maga nyelvén szólal meg benne és mindegyiknek szava magyar! A magyar nyelvnek, a magyar szellemnek, a melynek megmentéséért annyi hazafui gonddal áldoztál, diadaljelvénye ez a kis könyvtár! Ime lásd és legyenek nyugodtak, szépek álmaid a halhatatlanságban!

A nagyszabású gyűjtemény öt-öt kötetes sorozatokban jelenik meg félevenként. Ara a teljes gyűjteménynek hatvan díszes kötetben 300 korona. Megrendelhető csekély havi részletfizetésre bármely könyvkereskedés útján.

lyi Ferencz igazgató vezetése mellett Szerdán reggel 8 órakor a rom. kath templomban megtartott isteniszteleten vett részt, majd kivonult a temetőbe. Néhai Buday József főreál. isk. igazgató és Cvach Gyula tanár sírjánál kegyelettel áldozott az elhunytak áldott emlékezetének. A főreál. isk. énekhar Dr. Szörényi József énektanár vezetése mellett megható gyászadalokat énekelt.

Ováció. A „Verseczi Magyar Dalkör“ tagjai a mult Csütörtökön este kedves meglepetésben részesítették Weifert Károly, városunk köztisztviselő által környezett ny. polgármesterét mint a „M. D.“ érdemű elnökét. Nevenapjának előestéje alkalmával testületileg vonultak szeretett elnökük lakása elé és több igen szép dalt énekelték. Az egyleti tagok nevében Dr. Szörényi József ügyvivő alelnök fejezte ki a tagok szerencsekívánatait. A szerenád után a tagokat megvendégelte az elnök a Kaszinó éttermében, hol kebélyes hangulatban a legszeb egyetértésben mulattak.

Főigazgatói látogatás. Nagyságos és Főtisztelendő Nátafalussy Kornél prem. kano nok kir. tan. a nagyváradi tankerület kir. főigazgatója a mult kedden délután több tanár kíséretében Fehértemplomból városunkba érkezett, hogy állami főreáliskolánkat megvizsgálja. A vasúti állomáson a tanári testület élén Várhelyi Ferencz igazgató üdvözölte. A kerület minden középiskolájában ünnep számba mennek azok a napok, midőn az áldott szívű főigazgató terhes körútjában, fáradságot nem ismerő önfeláldozással reggeltől estig az intézetekben tartózkodik. Megjelenik minden tanár óráján, minden tárgynál, majd átnézi az írásbeli dolgozatokat rajzokat; apróra megvizsgálja a szertárak évi szaporulatait, és a látogatásának befejeztével megtartott tanári tanácskozmány alkalmával számot ad tapasztalatairól, ellátja a tanárokat tapasztalatainak bő tárházából merített tanácsokkal. — Nátafalussy főigazgatót, ki 14 év óta áll e nagy tankerület élén, és a verseczi állami főreáliskolát is szeretettel párosult szigorúval a legjobb nevű középiskolák sorába emelte, a tanárok s a tanulók benső, igaz tisztelettel és szeretettel veszik körül. A népszerű főigazgató, — ki a verseczi főreáliskolában tapasztaltak felett kifejezte az igazgató és a tanári testület előtt elismerését, — ma Vasárnap tartja meg a szokásos konferenciát és utazik el Temesvárra, az ottani középiskolák megvizsgálására.

Esküvő. Korszós Zoltán Pancsova város aljegyzője november hó 7-én tartja esküvőjét Martin Imre kir. tanfelügyelő leányával, Martin Teréz állami tanítónővel.

A „Verseczi Magyar Ifjusági Önképző Egyesület“ alakuló közgyűlése f. é. november hó 6-ik napján Vasárnap d. u. 3 órakor fogja megtartani a „Szülővenyige“ vendéglő nagy termében a következő tárgysorozattal: 1.) Az id. elnök megnyitó beszéde. 2.) Titkári jelentés. 3.) Az id. könyvtáros és gazda jelentése a könyvtár és felszerelvényekről. 4.) A számadások megvizsgálása. 5.) Védnök választás. 6.) Tiszviselői kar és 20. választmányi tag választása. 7.) Indítványok. Ezen közgyűlésre az egylet összes alapító, rendes pártoló és működő tagjai tisztelettel meghívottak. Versecz 1904. okt. 20. Az egylet id. választmányának megbízásából: Perjessy Lajos id. elnök, Seemayer Ferencz id. jegyző.

Ez az egyesület, mely a Verseczen és Versecz vidékén élő magyar ifjuság és lakosság tomorítását, a hazafias szellem ápolását, a magyar dal és zene terjesztését és a hazafias irányú onképzést tűzte ki céljául, aránylag rövid idő alatt szépen felviragzott, a mennyiben tagjainak száma már meghaladja a kétszázat. Rendezett a múlt évben öt magyar műkedvelői előadást, egy hazafias ünnepet. 7. Uránia előadást, a midőn is Vorosmarty Mihály, Katona József, Madach Imre, Zrínyi a költő életét és működését. Az Aldunat, Budapestet, a magas Tátrát ismertette népszerű felolvasásokban, vetített képekkel. Ezen előadásait, melyeken a tagok teljesen díjtalanul vehettek részt, tömegesen látogattak városunk lakosai. A z egyletnek van könnyen hozzáférhető magyar könyvtára is (körülbelül 400 kötet) melyet szorgalmasan használnak a tagok, s melyért nagy hála-

val tartoznak a „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesületnek“ — a könyvtár megalapítójának. Versecz város iskolaszéke és tanácsa szives készséggel jár közre, hogy az egyletnek céljai elérésében segítségére legyen. A közséji elemi népiskola nagy termét átengedte az egyletnek gyülekezések és felolvasások tartására. Az egyletnek tagjai: 1. alapítók, kik az egylet javára egyszer és mindenkorra 25 koronát adományoztak, rendes tagok, kik az egyesület céljaira évenként 4 koronát, pártoló tagok, kik az egylet céljaira évenként 2 koronát fizetnek, működő tagok, kik az egyesület körében alakítandó dalárdában a felolvasásoknál és műkedvelői színi előadásokban közreműködnek. E hazafias együletet a legmelegebben ajánljuk T. Cz közönségünk figyelmébe és partfogasába.

Felolvasás. A temesvári „Arany János Társaság“ a „Muzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének“ Temesvárott tartott közgyűlése alkalmával nagyszabású irodalmi és művészeti estélyt tartott, mely alkalommal lapunk f. szerkesztője Perjessy Lajos főreáliskolai tanár „Kredl“ (Eletkép a délvidéki sváb népeletről) című alatt tartott felolvasást, mely nagy tetszést aratott.

A „Verseczi Iparosok Dalegylete“ a mult Csütörtökön este Dr. Re z u c h a István polgármesterünket szép szerenáddal lepte meg, a midőn a polgármestert Veronits József egylet elnök üdvözölte. A polgármester megköszönvén az ováció a dalárdistákat a kaszinói Z wieder féle vendéglőben gazdagon megvendégelte.

A „Verseczi Magyar Dalkör“ f. hó 12-én szombaton este 8 órakor a kaszinói Z wieder féle vendéglő és a kaszinó összes helyiségeiben magyar „Dalestély“-t rendez, mely alkalommal — mint az alább közölt műsorból is kiviláglik — kizárólag magyar népdalok kerülnek előadásra, és pedig: 1. „Egyveleg“ férfikar Huber Károlytól; a) Cserebogár, sárga cserebogár; b) Mi füstölög; c) Azt mondják; d) Ez a kis leány, hamis kis leány; e) Megérem én a magam sorsával; f) A nyáron jöjj el hozzám. 2. „Egyveleg vegyeskar Borsay Samutól; a) Volt szeretöm, de már nincsen b) Szüret után van az idő, házasodni kéne c) Édes anyám; d) Tudom már; e) Édes tubiczám. 3. Lemondás magának, Dankó Pistától. Éneklizenekisérlet mellett Klevetay Emma kisaszony. 4. Egyveleg férfikar Wagensommer Janostól; a) Sargul már a jegenyefa levele; b) Ésteledik a határon (dongókar solóval); c) Hadd tudja meg. 5. Egyveleg vegyeskar, Varga Józseftől; a) He elmegyek nem sokára; b) All a malom, all a vitorlaja; c) Messze földre elmenni; d) Ha megkondul e kis harang; e) Iszom bort, iszom sört; f) A szederfa indaja; 6. Egyveleg férfikar Hoffner Karolytól; a) Tarka madár; b) Sir a madár száraz ágon, (dongókar tenorsolóval). — A legmelegebben üdvözöljük „Magyar Dalkör“-ünk ezen szép vállalkozását s bizton hisszük, hogy nemes faradozásuk gyümölcsét meg találják a tagok azon általános elismerés és dicséretben mely feléjük fordul. Valóságos gazdag tárházat hoztak a közönség elé a legszeb, szivhez szóló magyar nótáknak, a mely mellett felvidül minden magyar sziv és lélek.

Előléptetések házi ezredünkönél. November 1-jével a verseczi magy. kir. 7-ik honvéd gyalogezrednél előléptek: Papp József I oszt. százados, Frie b Alfréd főhadnagygyá; Hrusztek Ernő, Lócz Pal, Hadfy Zoltán, Maresch Bela hadnagyokká; — Dr. Schmitz Rezső hadnagy a kolozsvári VI honvedkerületi parancsnoksághoz főhadnagy hadbíróva. Athelyeztettek: Verseczre Seide Rudolf őrnagy Sopronból; — Kiss Lajos Trencsénből; — Riedl O hadnagy athelyeztetett Verseczről Pancsovara; — Gera Árpád hdgy. Pancsovaról Verseczre; —

A Muzeumok és könyvtárak országos szövetségének közgyűlése Verseczen. A Temesvárott megkezdett közgyűlést, melyről részletes tudósításokban számoltak be a lapok — a szövetség tagjai a mult Vasárnap Verseczen fejezték be. A muzeális ügy kiváló képviselői közül Szalay Imre miniszteri tanácsos, a nemzeti muzeumi igazgatóhelyettes elnök vezetése alatt a következők jelentek meg városunkban: György Aladar a Muzeumok és könyvtárak országos tanácsának titkára, Dr. Szalay Imre miniszteri tanácsos. Czigler Győző műgyegetemi tanár, Dr. Fejérfatay László egyetemi ta-

Folytatás a mellékletben.

Melléklet a „Délvidék“ november hó 6-án megjelent 45-ik számához.

Folytatás a Főlapból.

nár, Krener József udvari tanácsos, Radits Jenő tanácsos. Dr. Seemayer Vilibald a nemzeti múzeum néprajzi osztályának őre, Dr. Schönherr Gyula előadó titkár, K. Lippich Elek miniszteri oszt. tanácsos, Dr. Ferenczy Zoltán az egyet. könyvtár igazgatója; — Dr. Réty László nemzeti múzeum őre. — Andriška Antal Budapesti könyvtár Egyesület alelnöke; — Oláh Károly köznevelődési tanácsos Debreczen; — Dr. Cserni Béla ny. főgymn. tanár. Gyulafehérvár; — Dr. Klackner Alajos jogakadémiai igazgató Kassa; Dr. Turchányi Tihámér főgymn. tanár Lugos; — Gebe Endre könyvtárnok Miskolcz; — Majorossy Imre. kir. tan. polgármester Pécs; — Tichi Ferencz v. főjegyző Pécs; — ifj. dr. Vutkovits Sándor jogakadémiai tanár Pozsony; Kugler Alajos muzeumi főőr Sopron; — Dr. Hermann Antal Budapest; — Bakcsy Gergely ev. ref. főgymn. tanár Szatmár; — Bellai József városi könyvtárfelügyelő Temesvár. Soruoschitz József tanár Temesvár; — Alapi Gyula várm. levéltáros. Komárom. Dr. Battyai Zsigmond. A város közönsége dr. Rezucha István újonnan megválasztott polgármesterrel és Dr. Seemayer Károly muzeumi igazgatóval az élén hazafias érdeklődéssel és magyaros vendégszeretettel fogadta a magyar tudományos világ kiküldöttéit, akik az egész napot Versecz kulturális intézményeinek és a vattinai őstelepnek meglátogatására szentelték. A bevonulás impozáns volt a fellobogózott útezőkon közel 30 fogaton. A közgyűlést a díszesen fellobogózott városházában délelőtt fél 10 órakor nyitotta meg Szalay Imre miniszteri tanácsos. Megnyitó beszédében kifejtette azt a nagyfontosságú haladást, a melyet a hazai múzeum és könyvtár ügy terén a Muzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége kifejtetni hivatott és ramutatott azokra a jelentékenynek mondható eredményekre, a melyekkel Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter mint e fontos kulturális fórumnak volt elnöke, a szövetség érdekében kifejt. Dr. Rezucha István polgármester tolmácsolta Versecz közönségének halálját azért, hogy a Muzeumszövetség küzdelmét kapcsolatba hozta egy kirándulással Versecsre, a melynek kulturális fejlődésére kiválóan jótékony hatással lesz a magyarság és a tudomány nagybecsű képviselőinek jelenléte. Majd Milleker Bódog, ismert régész tartott előadást a vattinai őstelepéről, a melynek felkutatása legfőképpen a kiváló muzeális szakértnék közönségére. A közgyűlés végül lelkes táviratot intézett Wlassics Gyulához, a Szövetség elnökéhez, aki a verseczi kiránduláson jelen nem lehetett s aki a Szövetség temesvári közgyűlését nagyarányú megnyitójával hosszú időkre emlékeztetéssel tette; majd megtekintették a városkertet, a gör. kel. szerb templomot, a r. kath. paróchiális templomot, a m. kir. főreáliskolát, s város egyéb nevezetes helyeit. Délben közös ebéd volt a Hungaria szállóban, mely után a társaság fogatokon a verseczi szőlőket és nevezetesebb borpinczékét kereste fel. Így megjelent, Fierz Ernő „Helvetia“ nevű és Adler Miksa és fia pinczéjében a szives házigazdak mindkét helyen gazdag kóstolót nyújtottak a jobbnál, jobb borból. A tudósok az estéli vonattal a legjobb emlékekkel hagyták el városunkat, nagy dicséretére a rendező bizottságnak, mely minden tőle telhetőt megtett arra nézve, hogy vendégeink jól érezzék magukat.

Esküdtök lajstroma. Verseczi polgáraink közül a legközelebb tartandó esküdtéki tárgyalásokhoz a következők sorsoltattak ki: Lengauer Alajos borkereskedő, — Mayer Dániel szijgyártó; — Fertig Lajos kereskedő, — Seemayer Balnit földműves, — Pécs Lajos esztergályos, — Kiss Albert ny. jegyző, — Mihajlovits József tkp. pénztáros, — Dr. Oppenheimer A ügyvéd; — Dr. Butorka Száva főreál. isk. tanár, — Dr. Zepeniág Péter ügyvéd.

Eljegyzés. Goldstein Armin verseczi kereskedő eljegyezte Saubermann Ida, kisasszonyt Oraviczáról.

Halálozás. Dietrich Viktor verseczi tekintélyes iparos elete 49-ik évében elhunyt.

Athelyezés. Varga Lajos m. kir. posta és táviró tiszt Tordaról (Erdély) a helybeli m. kir. posta táv. hivatalhoz és innen Morgósa Anna posta táv. kezelő Temesvárra helyeztetett át.

Hány levél jut Verseczen egy emberre. A magy. kir. posta kimutatása szerint városunkban évenként átlag minden lakosra

31-35 levél jut. E tekintetben Versecz a t. h. f. városok között a 26-ik helyen áll. Temesvárott, Pancsován 50-nél több levél jut minden emberre.

A D. M. K. E. közgyűlése Temesvárott. A D. M. K. E. december hó 8-án tartja meg ez ideig rendes közgyűlését Temesvárott. A hatóság és a D. M. K. E. főnöke azon van, hogy a közgyűlés minél fényesebb legyen. Szabolcska Mihály elnöke alatt már Temesvár társadalmából bizottság is alakult a közgyűlés ünnepségének előkészítésére. December 7-én Temesvárott a városi széképületben a D. M. K. E. igazgatósága tart gyűlést, a melyen előkészíti a közgyűlés tárgysorozatát. Ugyanaznap este Temesvár közönsége fényes estélyt ad a D. M. K. E. tagjaink tiszteletére, a színházban pedig díszelőadás lesz. A közgyűlés december 8-án délelőtt fél 11 órakor kezdődik. A közgyűlés után lakoma lesz a városi vígadó épületében. A D. M. K. E. elnöksége felkéri mindazokat, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, hogy elhatározásukat legkésőbb december hó 1-ig jelentsek be a D. M. K. E. főtitkári hivatalnál (Szeged, Arany János utca 3), honnan a jelentkezőknek megküldik a kedvezményes vasuti jegyváltásra érvényes igazolványt és az egyesület tagsági jegyét. A D. M. D. E. szervezkedő akciója ismét egy újabb figyelemreméltó lépéssel haladt előre. Fiókjai alakultak az egyesületnek Horgoson Kelemen Béla dr. orsz. képviselő elnöke alatt és Végvárott Zöld Mihály ev. ref. lelkész elnöke alatt.

Állami tisztviselők mozgalma. Az állami tisztviselők újra mozgalmat indítottak helyzetük javítására. A vérehajtó bizottság az összes állami tisztviselőket országos értekezletre szólítja Budapestre, a vármegyeház dísztermébe. Az állami tisztviselők mozgalma az a célja, hogy az első fizetési fokozatok betöltését kérelmezzék a kormánytól s azért vélik szükségesnek az országos értekezletet, mert az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete már terjesztett hasonló memorandumot a kormány elé, de eddig elé eredménytelenül. A tisztviselők pedig sürögősen tartják a kérelmük teljesítését, mert általában a drágaság. Drágasági pótlék helyett azért kéri a tisztviselők az első fizetési fokozat betöltését, mert a drágasági pótlék csak a fővárosi tisztviselőknél segítene. A főlhívást és a meghívót a napokban már kibocsátják s megküldik az ország összes állami hivatalainak.

A Délvidéki Nemzeti Szövetség a következő hirdetményt bocsajtotta ki: A Délvidéki Nemzeti Szövetség a vagyonatlan néposztály érdekeinek istápolására Néphivatal felállítását határozta el. A Néphivatalma vasárnap, f. é. november hó 6-án nyílik meg a temesvárbelvárosi elemi népiskolában (földszint. bejárat a templom mellett kapun). A Néphivatal a vagyonatlan néposztály tagjainak munka- és cselédvizonyaiban, iskolai és tandíjmentességi dolgában, a dó-és katonai ügyekben, teljesen munkaképtelen szegények segélyezése ügyében, beteggyógy-és cselédpénztári ügyekben, okmányok beszerzésében, vadházasoknak törvényes házasságra lépésében díjtalan tanácsos és utbagaztással szolgál és ott, ahol szükséges, közbenjár a hatóságoknál. A Néphivatal embertelen bánásmódban részesülő gyermekek és tanoncok ügyeit — hozzá intézett feljelentések alapján — a hatósághoz juttatja. Peres ügyekben a Néphivatal nem jár el, de ingyen perelhetés kérdésében segédkezet nyújt és vagyonatlan anyák gyermektartás iránti pereit közvetíti. A Néphivatal nyitva van: Minden szerdán d. u. 7-8 óráig. Minden vasárnap d. u. 3-4 óráig. Nemes és szép vállalkozás ez, melyre büszke lehet Temesvár közönsége. Hasonló Néphivatalra bizony Verseczen is nagy szükség lenne, mert itt is sok az ügyefogyott szegény ember. E tárgyra különben még rátérünk.

Artézi kutak. Tudvalevő dolog, hogy sehoh a földkerekségén annyi artézi kút nincs, mint Magyarországon. Az utolsó nyári szárazság miatt különösen sok artézi kút fúrnak szerte-szét az országban. Még a hegyvidéki községekben is kísérleteznek a mély fúrással, a mikre temérdek pénz pazarolnak s többnyire hiába. Szamos fúróvállalkozó tonkire ment már oly módon, hogy a saját rizikójára fúr viz után dombtetőkön s magas fekvésű községekben, a hol természetesen vizet nem kapott. De ez még a kisebbik baj, a mely csak egyes községek s egyes vállalkozókat sujt. Sokkal nagyobb veszedelem fenyegeti a rendszertelen fu-

rások miatt a már meglévő artézi kutakat. Ugyanis mint a „Műszaki Világ“ közli velünk — a mélységbeli víztartó rétegek annyira megvannak csapolva, hogy a kiömlő viz mennyisége évről-évre fogy. Így Verseczen ma már minden artézi kútból szivattyúzni kell a vizet, míg a nyolczvanas években magától szökött fel a viz több méternyi magasságra. Ennek pedig az az oka, hogy jelenleg több mint száz kút van Verseczen s egyik a másiknak a vizét elvette. A szegedi vasuti állomás kútja, a mely kezdetben naponként négyezer hektoliter vizet ontott magából, ma már alig ad kétezer hektolitert s a vízoszlop is mind mélyebbre süllyed, úgy hogy ma holnap azt is szivattyúzni kell. A vízmennyiség fogyásának az oka szintén az mint Verseczen. Szeged városában és vidékén ujabban annyi artézi kútát fúrtak, hogy a föld mélyében levő vízforrások már kimerültek s nem képesek valamennyi kútát táplálni. Ehhez hasonló példa, sajnos, igen sok van az országban. Valóban ideje volna már törvényt hozni a parlamentnek az artézi kutak rendszeres furatásáról, vagy legalább is kormányrendelettel szigorítani a czéltalan fúrásokat s megszabni, hogy bizonyos távolságokon belül ne legyen szabad új kutakat fúrni.

Chrysanthemum-kiállítás Temesvárott. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület, mely csak a napokban zárta be az országos gyümölcskiállítást, újból élénk agilitással Temesvárott folyó évi november 12-14-én nagyszabású chrysanthemum kiállítást szándékozik rendezni. Az egyesület titkári hivatala a napokban küldte szét a részletes programot és a bejelentő-iveket. A kiállítás rendező-bizottsága ezuton is felkéri a kiállítani szándékozókat, hogy bejelentéseiket minél előbb küldjék be az egyesület titkári hivatalába (IV., Koronaherczegutca 16.), vagy pedig Mühle Árpádhoz Temesvárra, honnan közelebbi felvilágosítások is nyerhetők.

Abonyi ügyvéd — szabadlábban. Nagy szezanciót keltett annak idején Abonyi Henrik dr. temes-kubini ügyvéd letartóztatása, akiről tudvalevőleg kiderült, hogy óriási összeggel károsította meg egyik ügyfelet. A temesvári kir. ítélőtábla tegnapi ismét foglalkozott ezzel az ügygel és elrendelte, hogy Abonyi dr. 40,000 korona biztosíték ellenében szabadlábra helyeztessék.

Az ujoncok eskütétele. F. hó 1-én volt díszes ünnepség keretében a honvéd laktanyában az október elején bevonult ujoncok eskütétele, hogy most amikor már megizlették a katonai fáradoalmakat, amikor a rend-és fegyveremhez hozzászoktak, megismételjék ama fogadalmat, melyet besorozásuk alkalmával tettek, hogy a terheket ismerve fogadják meg a koronás királyunk iránt hűséget, engedelmisséget, tegyenek erős, szent fogadást, hogy édes hazánkat mindenkor szeretni, alkotmányunkat tiszteletben tartani fogják s hogy azokért — ha kell — mint becsületes honvédek fogják vértük is ontani.

Szerencsétlenség egy vadászaton. Dömötör Tihámér kir. erdőfelügyelőt a múlt héten súlyos és végzetes szerencsétlenség érte egy vadászati alkalmával. Rókavadászatot tartottak, mely alkalommal Manaszgyörgy orsz. képviselő róka helyett lelőtte az erdőfelügyelőt. A páratlan szerencsétlenség — mint értesülünk — úgy történt, hogy a standon Manaszynak Dömötör volt a szomszédja. Dömötör erdőfelügyelő egy bokornál állott, sárga gamaslija volt s azt nézte Manaszgyörgy rokanak, s 12-15 lépésről szépen célba véve, úgy oda puskázott, hogy az erdőfelügyelő hang nélkül esett össze. A jól irányzott lövés iszonyu roncsolást vitt végbe mindkét ábszáron, s komplikálja az esetet az hogy a térdizületből vagy 10-12 sörétet még nem tudtak eltávolítani.

Kitűnő alkalom kínálkozik mindennemű női és férfi fehérművek, továbbá szőnyegek, menyasszonyi kelengyéknek legelőcsobb vásárlására. Ezen legjobb minőségű áruk kaphatók Frisch Húgó régi jó hírnevű áruházában, melyre nézve különösen felhívjuk közönségünk figyelmét mai hirdetésünk alapján is.

Agyonütötte az ől. Wersching G. helybeli urbáni-utcai lakos nem régiben egy házat vett. Mielőtt beleköltözködött volna tisztogattak az új hajlékban. Ez alatt Wersching fia a 11 éves Fülöp belebujt a rozoga disznóólba. Az ől korhadt gerendái összedültek és a kis Fülöp oly sérülést szenvedett, hogy néhány óra múlva meghalt.

Szerkesztői levelezés.

K-y L-s Bpest. Annak idejében meg fogom küldeni. Szives érdeklődéséért köszönet.
K-t M. Sziget. Négy példány elment.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

Fehértemplomból érkezik

4:43 reggel, 7:06 d. e. 11:13 délben, 5:46 este

Temesvár felé indul:

4:51 reggel, 7:16 d. e. 11:18 délben, 5:56 este

Temesvárról érkezik:

8:08 reggel, 12:32 délben* 4:33 d.u. 10:21 este

Fehértemplom felé indul:

8:18 reggel, 12:17 délben, 4:43 d. u. 10:29 este

Becskerekéről érkezik:

10:58 délelőtt. 9:49 este.

Becskerek felé indul:

5:05 reggel, 1:55 délután.

Pancsováról érkezik:

6:57 reggel 12:15 délelőtt 5:40 délután.

Pancsova felé indul:

4:48 reggel 8:50 reggel, 6:20 este

Lugosról érkezik:

8:13 reggel, 5:48 este.

Lugos felé indul:

8:15 reggel, 1:05 délben.

Budapestre beérnek a Verseczről direkt összeköttetésű vonatok 1:25 d.u. 7:40 este 7:15 reggel Budapestről indul és Verseczre direkt összeköttetése van este 7 óra, este 10:10 reggel 8:15, d. u. 2:30.

11133-1904

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál az évi 2400 kor. törzsfizetéssel és két ötödévi a törzsfizetés 10-10%-át kitevő szolgálati korpólékkal javadalmazott tisztí ügyészi állás választás útján betöltendő.

A kellően felszerelt pályázati kérvények bezárólag f. é. november hó 19 éig bajsai Zákó Milán főispán ur Ó Méltóságánál benyújtandók.

Megjegyeztetik, hogy a tisztí ügyésznek a magángyakorlat is meg van engedve.

Versecz thjf. város tanácsának 1904 évi november hó 4.én tartott üléséből.

Dr. Rezuha, polgármester.

A legolcsobb bevásárlási forrás

Frisch Hugonál van Verseczen

a jelen időnyre mindennemű Újdonságok a legnagyobb választékban megérkeztek

Női és férfi ruhaszövetek,
selyemszövetek ruháknak, — Búzok

Menyasszonyi Kelengyék,

barchettek, szőnyegek, Maradékok és kiselejtezett áruk,
minden árban.

Honi ipar szépebbé válnak. Brassói ruhaszövetek.

PLOMBUS Co. Nev-York, 104 E 106 Str.

PLOMBUS

250,000 hálairat 1 év alatt!!!

Nincs többé

fogfájás!
odvas fog!
bűzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, e kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja

fajdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

„Plombus“ ne hiányozzék egy háznál sem, az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja: a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja.

Ára egy daguak, mely 5-6 odvas f gra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselőtől, melynek címe: „Plombus“ szétküldés Pászto, Heves-m.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sürgőnycim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső-Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztithatatlan, könnyű, tetczetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit Müvek Hatschek Lajos Budapest, VI., Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

Hirdetmény.

Versecz város tanácsának 1905 évi irószet és gyertya szükséglete a következő:

- 4 rizma (1000 ives) diósgyöri papir
- 3 " itatós papir
- 3 " csomogoló papir
- 50 tuczat 2 és 3 k. fekete iron
- 30 " kék vörös iron
- 20 " ténta iron
- 20 " tollszár
- 8 " törölő gummi
- 3 " Authentikum
- 3 " tollkés
- 2 " ragasztó ecset
- 3 " fűző tű
- 120 doboz író toll
- 30 " ostya
- 10 " „Dorner“ fele Chemiai tinta
- 30 " pecsétviasz
- 4 kilo vastag spárga
- 4 " vékony spárga
- 80 liter Antracén tinta
- 4 " folyékony gummi arabicum deciliteres palackokban.
- 10 üveg Zoldtenta
- 25 " vörös ténta
- 50 " violaszínű blyegző festék
- 100 font stearin gyertya (a 560 gr.)
- 10 darab traktner naptár
- 10 " temesvari naptár
- 20 " verseczi naptár

Ezen tárgyak szállítása czéljából folyó évi november hó 9 én reggel 9 órakor a városi tisztartói hivatalban nyilvános árlejtés fog tartatni. A szükséges tárgyak a városi levéltárban elfekvő minták szerint szállítandók. Az ajánlattevők kötelesek az 1500 korona kikialtási arnak 10%-át készpénz vagy ovadékképes értékpapirokban az árlejtés megkezdése előtt bánatpénzként a v. tisztartó kezéhez letenni. A megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdése előtt a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be és utójánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árlejtési feltételek a városi gazdasági hivatalnál az iróidai órak alatt betekinthetők.

Verseczen, 1904 és október hó 15-én.

Dr. Rezuha, polgármester

ÜGYNÖKÖK

kerestetnek, kik az ujonnan kibocsátott **Erzsébet-királyné-sorsjegyek** törvényesen kiállított részleteinek eladásával foglalkozni akarnak.

Magas jutalék és jutalomdíj!
Sikeres működésnél esetleg havifizetés!

Anyag miatt forduljanak

Dirnfeld Testvérek bankházához v. Fürdő-utca 4 Budapest

SZŐLŐLUGAST

ültessük minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Ere azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó és meztéri) mert nagyobb esze ha megrö is, termést nem hoz, ezért sokan nem érik e eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültetnek, azok bőven ellátják házuat az egész szőlőérés idején a legkifünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a lezsekélyebb gondozással fölnevelhető nem volna. ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legelőkebb díszre, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfoglalna az egyébe használható részekből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs mert minden évben terem.

A fajok ismeretéseire vonatkozó, színes fényomatu katalogus bármely inge-n és bérmentve káldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím:
Emléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, n. p. Székelyhíd.

Schicht-szappan

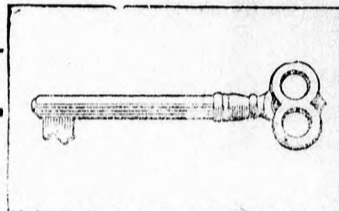
jegyek:

„szarvas“

„kulcs“

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Czégtulajdonos: Kirchner Ernő)

Versecz.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.

Pénzüntézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Könyvkötészet a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola- és Pelöfi-utca sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

Képes levelező-lapok legdúsabb raktára.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kő- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy mindazok a kik az 1905 évi ujjonczállításra mint az 1. 2. és 3. korosztálybeliek vannak felvéve, vagy is a kik 1884, 1883 és 1882. években születtek, kötelezve vannak a városi katonai ügyosztálynál az összeírási jegyzékbe leendő felvétel végett a nélkül, hogy külön szóbeli vagy írásbeli felszólítást várnának, és tekintet nélkül arra, vajjon verseczi illetőségűek-e vagy sem, legkésőbb f. é. november hó végéig személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni, mert ellenesetben a mulasztás hátrányos következményeit a védtörvény 35. szakasza szerint maguknak tulajd oníthatják.

Kelt Verseczen 1904 evi október hó 25-én.

Dr. Rezuca, polgármester.

Védjegy: „Horgony“.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényénél, csúznál és meghűléseknel bedörösléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerüzem
az „Arany oroszlánhoz“, Prágában,
Ellsabethstr. 5 neu. Mindennapi szerküldés.

A ki cipőneműjét elegánsan és tartósan akarja főtartani, használja csak a

Globin

jobb cipőnemű számára legfinomabb bőrtisztító-szert.

Egyed. gyár: Fritz SCHULZ jun., Act.-Ges., Eger i. B. Leipzig.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan R e t h y-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-féle fogadjunk el!

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyere-ményénél többet fizettünk nagybecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékban vegyen részt. — A most következő magy. kir. [szabadalmazott] 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen jegy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à

80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,

1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,

8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000

korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt. —.75 vagy kor. 1.50; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy kor. 3.—

¹/₂ " " " 3.— " " 6.—; ¹/₁ " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezett díjtalanul. Megrendelésre eredeti sorsjegyekre kértük nk

f. évi november hó 13-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

Bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a,
II. fiók: Múzeum-körut II/a III. fiók: Erzsébet-körut 54/a,

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA Bankháza Budapest.**

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben } utánvételezni kérem } a nem }
} postautalvánnyal küldöm } tetsző }
} mellékelem bankjegyekben (bélyegekben) } törlendő.

Pontos cím:

Brázay-féle Sós borszesz

Ha hamarosan szabadulni akarunk a főfájás kellemetlen érzésétől, dörzsöljük be arcunkat, homlokunkat, valamint fejünket is Brázay-féle sós borszeszszel, Néhány perc múlva már rendkívül üdítő hatást érzünk.